

Република Србија
ДОМ УЧЕНИКА
СРЕДЊИХ ШКОЛА
Број 635
14. 05. 2020 год.
Ниш

ДОМ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА

**ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ И ПОСТУПЦИ У ФУНКЦИЈИ
СПРЕЧАВАЊА ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ЦОВИД-19
СА ЦИЉЕМ ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА И БЕЗБЕДНОСТИ
ЗАПОСЛЕНИХ У ДОМУ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА
НИШ**

Мај 2020. година

У складу са Законом о јавном здрављу („Сл.гласник РС“ број 15/2016), Законом о заштити становништва од заразних болести (Сл.гласник РС број 15/2016), Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС“ број 101/2015, 91/2015 и 113/2017-др.закон), Уредбом о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 („Сл.гласник РС“ број 66/2020), Уредбама и Одлукама које су на снази за време трајања епидемије и члана 44.Статута Дома ученика средњих школа Ниш, директор Дома доноси

ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ И ПОСТУПЦИ У ФУНКЦИЈИ СПРЕЧАВАЊА ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ЦОВИД-19 СА ЦИЉЕМ ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА И БЕЗБЕДНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ У ДОМУ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА НИШ

1. Опште превентивне мере

Како би се умањио ризик од инфекције и ширења заразе, потребно је примењивати следеће опште превентивне мере и препоруке на нивоу целе организације:

- ✓ Обезбедити да сви запослени уколико имају симптоме који указују на ЦОВИД - 19 не долазе на посао, већ да се одмах повуку у самоизолацију.
- ✓ Обавезно је да се ове особе у тим случајевима одмах јаве свом непосредном руководиоцу и изабраном лекару и епидемиологу у Институт за јавно здравље у месту становања и даље поступају по њиховим инструкцијама.
- ✓ У случају кијања и кашљања обављати на правilan начин, покрити нос и уста маском, код кашљања и кијања поставити унутрашњу страну лакта или папирну марамицу која мора одмах да се баци у канту. Лица која у току рада на послу почну да кашљу и/или кијају одмах треба да се упuste кући.
- ✓ Пре уласка у пословни простор, обавезна је дезинфекција обуће, преко дезобаријера постављених на улазима у објектима и управној згради.
- ✓ Избегавати блиске контакте, посебно са особама које имају симптоме прехладе и грипа, односно омогућити минималну дистанцу од друге особе најмање 2 м.
- ✓ Често прање руку, топлом водом и сапуном, минимум 20 секунди, посебно након „rizичног“ контакта.
- ✓ У недостатку воде и сапуна, користити дезинфекциона средства за руке са садржајем минимум 70 % алкохола.
- ✓ Избегавати додирање уста, носа и очију, осим марамицом и чистим рукама.
- ✓ Чишћење и дезинфекција радних површина, пре свега радних столова, тастатуре, мишева, телефона, канцеларијског прибора итд.
- ✓ Често проветравање канцеларија и пословних просторија.
- ✓ Уносити довољно течности и витамина, редовни оброци и спавање (одржавање имунитета).

2. Посебне превентивне мере

- ✓ Запосленима на дневном нивоу обезбедити коришћење средстава за основну хигијену и заштиту (топлу воду и сапун, средства за дезинфекцију руку и радних површина, заштитне маске и рукавице);
- ✓ За све запослене обезбедити средства и опрему за личну заштиту: заштитне маске (платнене и хируршке), заштитне рукавице.
- ✓ Средства за дезинфекцију која треба користити: Алкохол 70%, Асепсол 1%, Средство за дезинфекцију на бази натриум хипохлорите 4,8 г на 100 г (состав: мање од 5% избельивача на бази хлора, нејонских тензида, сапун, парфем).
- ✓ Код коришћења лифта, због лоша циркулације ваздуха, препоручује се ношење маске. На дугмићима и на поду лифта могу бити излучевине и вируси. Најбоље је не користити прсте директно када притиснете дугмад. Ако користите прсте, не додирујте друге делове тела после тога. Након изласка из лифта, треба орати руке. Требало би смањити учесталост пењања лифтом и користити степенице колико је то могуће до доњих спратова.
- ✓ Идентификовати ризичне категорије међу запосленима (старији од 60 година, запослени са хроничним оболељима, родитељи деце до 12 година уколико други родитељ има радну обавезу) и у складу са препорукама Министарства за рад, државну управу и локалну самоуправу, у случајевима да природа делатности и поса које обављају дозвољава, запосленима омогућити рад од куће.
- ✓ Пратити информације и препоруке путем доступних, званичних извора информисања.
- ✓ У случају да се у просторијама задеси особа (запослени/пословни партнери/посетилац) са симптомима налик прехлади или грипу, а не понаша се у складу са мерама опште превенције, треба да се са дозвољене дистанце упозори од стране запослених.
- ✓ Ако особа не послуша упозорење треба позвати "обезбеђење/полицију" (ако је присутно обезбеђење, а ако не, онда полицију).
- ✓ Уколико се у пословним просторијама задеси особа (запослени/пословни партнери/посетилац) којој се стање налик прехлади или грипу нагло погорша, потребно ју је на безбедан начин изоловати и позвати хитну медицинску службу.
- ✓ У случају да дође до сумње да је запослени инфициран "коронавирусом" и буде упућен у "самоизолацију" (по предлогу лекара), потребно је да обезбеди медицинску потврду (лекарско уверење) да је по овом основу одсуствовао.

Напомена одговорности: Апеловати на запослене да дату ситуацију не злоупотребљавају, с обзиром да се на тај начин систем под релативним притиском додатно оптерећује на штету заједнице.

- ✓ Свести на минимум све активности екстерних добављача услуга (сервисери, одржавање, испитивања опрема и инсталација, ревизија и сл.), односно боравак и долазак екстерних лица у пословни простор без преке потребе.
- ✓ Обуставити организовање лекарских прегледа запослених (преглед вида, рад ноћу и сл.), интерних и екстерних обука и тренинга где се сакупља више лица истовремено у директном контакту.
- ✓ Запослени који у току рада раде са другим лицима, долазе у контакт са другим лицима (на терену, шалтеру и сл.) морају увек користити заштитне рукавице, заштитне маске, уз стално одржавање минималне дистанце од 2,0 м. Избегавати контакте са лицима која исказују симптоме инфекције (кашаль, кијање и сл.).
- ✓ Уколико је потребно извршити оверу екстерних докумената (потписивање и сл.), то обављати тако да се увек одржава минимална дистанца између лица од 2,0 м, не користити исте оловке. Обавезна је употреба заштитних рукавица и заштитне маске. У затвореној просторији не би требало да борави истовремено више од 4-5 особа.
- ✓ Омогућити стално природно проветравање радног простора на местима где је то могуће.
- ✓ За време рада, руке прати што чешће, сапуном, минимум 20 секунди у складу са упутством за правилно прање руку.
- ✓ Поставити отираче на улазу у пословни простор (на локацијама где је то могуће) натопљене дезинфекцијоним средством или дезобаријере.
- ✓ Редовно дезинфекцијати кваке улазних врата.
- ✓ Лица задужена за одржавање хигијене простора активно укључити у спровођење безбедносно - хигијенских мера (повећати број радних сати или увести додатне термине). Лица која обављају ове послове морају бити опремљена заштитним рукавицама, маскама, радном одећом.
- ✓ Личну одећу држати одвојену од службене/заштитне одеће и опреме.
- ✓ Након санитације просторија потребно их је добро проветрити.
- ✓ Мере санитације радних и помоћних просторија примењивати пре почетка рада, у прекидима рада, а у току рада (препоручљиво на свака 2x) и на крају радне смене.
- ✓ Уколико дође до несташице једнократних маски, код коришћења платнених маски, исте на крају рада је могуће оправити на највишој температури прања (95°C , нормалан процес) и након тога просушити је пеглањем са највишом температуром плоче (1500C).
- ✓ Екстерна лица (посетиоци, клијенти и сл.), док се налазе у пословном простору, морају све време да носе заштитну опрему (маску и рукавице).
- ✓ За све случајеве који се појаве у току рада, а индикују на зараженост вирусом, одмах се јавити непостедном руководиоцу и поступати по општем упутству Реаговање у случају сумње да је запослени заражен ЦОВИД – 19.

3. Превентивне мере приликом пословних састанака

Пословна активност већине пословних субјеката захтева сталну комуникацију са запосленима, тимски рад и групне сусрете са пословним партнерима.

Превенција ширења заразе треба да подржи пословне активности, па се у датим околностима препоручују следеће мере:

- ✓ На улазним вратима у пословне просторије поставити обавештења да је при уласку обавезна дезинфекција руку за све (запослене и посетиоце).
- ✓ Појачати контролу уласка у пословне просторије.
- ✓ Приликом пословних сусрета избегавати руковање и срдачно поздрављање.
- ✓ Ограничити групне пословне састанке.
- ✓ За састанке користити веће просторије како би се између учесника омогућила физичка дистанца .
- ✓ Пре почетка и након састанка потребно је проветрити и дезинфекцијати просторију (радне површине, кваке, коришћену апаратуру итд.).
- ✓ Ограничити време трајања састанака на до 15 минута.
- ✓ Уколико запослени приватно путује ван земље, треба о томе да обавести надлежну особу код послодавца.
- ✓ Дати предност комуникацији путем телефона, интернета, конференцијских позива итд.

4. Хигијенско - санитарне мере за време трајања ванредне ситуације

- ✓ За време трајања ванредне ситуације се морају обезбедити услови да хигијена буде на видном нивоу.
- ✓ Свест појединца о томе сада мора бити на високом нивоу.
- ✓ Свака инфекција не значи опасност по живот, али се мора размишљати да за некога и најмања инфекција може бити кобна.

Хигијенско - санитарним мерама утврђује се начин одржавања хигијене и објеката, радног простора, опреме и прибора, радних површина, радне одеће, као и личне хигијене запослених. Мере су обавезујуће за све запослене код послодавца.

4.1. Интерна хигијена

Мора се радити на подизању свести о значају интерне хигијене која обухвата организацију и контролу:

- стања и чистоће свих радних површина,

- хигијене санитарних просторија,
- хигијене амбалажних материјала и површина са којима запослени/друга лица долазе у контакт,
- чувања и употребе хемикалија.

Интерну хигијену спроводити према следећим упутствима:

- ✓ Радни дан треба започети са природним проветравањем радног простора, отварањем врата и прозора (тамо где је то могуће).
- ✓ Свакодневно, пре почетка рада запослени мора пребрисати (дезинфекцирати) радне површине са којима долази у контакт као и опрему коју ће користити.
- ✓ За све запослене који раде у канцеларији важно је да се свакодневно дезинфекцију радни столови, телефони, тастатуре и „миш“, хефталице, бушилице, хемијске оловке.
- ✓ У свакој смени у којој се организује рад мора се обезбедити да се чисти под и санитарни чвор.
- ✓ Најмање један пут у свакој смени се организује и дезинфекција ових површина. Крупне чврсте честице се физички отклањају са пода, опреме и радних површина чим се ту нађу.
- ✓ Забрањено је гомилање отпада, посебно хране.
- ✓ Канте са комуналним отпадом се морају редовно празнити сваки дан.

4.2. Радне површине, чаше и друга опрема

- ✓ За време пандемије не користите заједничке чаше, шолје, есцајг.
- ✓ Одмах након употребе свако од запослених је у обавези да све што је користио одмах и опере и склони.
- ✓ За прање чаша, шолја и других посуда и опреме који се користе за припрему топлих и хладних напитака се користи чиста топла вода и детергент.
- ✓ Препоручује се употреба воде за пиће из јавног водовода. Уколико се користи вода из апарате, неохондана је редовна дезинфекција свих славина, ручица и делова који се хватају или притискају при пуњењу чаша. Исто се односи на апарате за кафу или „вендинг“ машине. Све површине је неопходно редовно опрати (минимално једном на дан) и дезинфекцијати све површине које се додирују при куповини напитака или хране.

4.3. Хигијенско одржавање рачунарске опреме и мобилних телефона

- ✓ Пре употребе рачунару дезинфекције тастатуру, миш и подлогу за миш 70% Алкохолом.
- ✓ Након употребе рачунарске опреме поновите исти поступак
- ✓ Мобилни телефон је иначе медиј на ком се концентрише највећи број штетних микророрганизама. Обришите га са свих страна више пута у току дана 70% Алкохолом.

- ✓ Фиксне телефоне дезинфекцијати више пута у току дана истим поступком, а нарочито телефонску слушалицу.

4.4. Хигијена запослених

- ✓ Радна одећа запослених мора да буде уредна и чиста.
- ✓ Радну одећу коју сте носили, после скидања ставите у кесу и однесите на прање.
- ✓ Препорука је да у прашак за веш додате кашику соде бикарбоне.
- ✓ Нарочито је важна хигијена руку.
- ✓ Руке треба прати топлом текућом водом и сапуном. Руке се морају прати што чешће, а обавезно пре почетка рада, пре припреме и конзумирања хране, у сваком тренутку када се запрљају или комтаминирају, после употребе тоалета.

4.5. Заштитне рукавице

- ✓ Заштитне рукавице штите од директног контакта са прљавим и инфицираним површинама само ако се правилно користе.
- ✓ Ако са њима додирујете контаминиране површине, а затим телефон, оловку, своје одело, лице, алат, онда оне не могу да спрече пренос инфекције.
- ✓ И када носите рукавице, перите руке са рукавицама.
- ✓ Рукавицама преносите инфекцију на све површине које додирујете.
- ✓ Свако смањење контакта даје шансу да се смањи пренос инфекције.

4.6. Заштитне маске

- ✓ Заштитне маске морају да носе сви који остварују близки контакт са другим особама.
- ✓ Није свака респираторна инфекција изазвана корона вирусом, али свако слабљење имунитета за некога може бити кобно.
- ✓ Заштитне маске штите вас од директног удисања инфективног агенса само ако их правилно користите.

4.7. Хигијена тоалета

- ✓ Тоалети се морају више пута у току смене чистити и дезинфекцијати уз употребу средстава за дезинфекцију.
- ✓ У тоалетима су обезбеђени лавабои са хигијенски исправном топлом и хладном водом, као и средства за прање руку и папирни убруси за брисање.
- ✓ У сваку канту се морају поставити кесе.
- ✓ Кесе са отпадом се не смеју препуњавати и морају се редовно мењати.

- ✓ Кесе које се бацају се морају везати и одложити у контејнер са комуналним отпадом.
- ✓ Забрањено је коришћење заједничких крпа и пешкира.
- ✓ Користити папирне убрuse за присање руку, искоришћење убрuse одмах одложити у канту.

4.8. Заштита од преноса инфекције директним контактом

- ✓ Забрањено је руковање, грљење и љубљење при сусретима.
- ✓ Сведите физички контакт са свима на минимум.
- ✓ Не додирујте нос, очи, уста, лице пре него што добро оперете руке.
- ✓ Не користите платнене марамице за брисање носа.
- ✓ Не остављајте папирне марамице на сто и друге радне површине.
- ✓ Обезбедите да у једној просторији борави што мање људи, а највише 5.
- ✓ Све послове који се могу обављати од куће, организујте како би се смањила могућност преноса инфекције.
- ✓ Увек када је потребно руковати са чврстим предметима и амбалажом, дезинфекцијте их 70% Алкохолом.

5.1. Задаци послодавца

- ✓ Обезбеђује запосленима рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду у складу са Законом о безбедности и здравља на раду, стандардима, техничким прописима, Уговором о раду и Уредбама и Одлукама које су на снази за време трајања епидемије, Уредбом о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 (Сл.Гласник РС“ број 66/2020.
- ✓ Приликом организовања рада и радног процеса обезбеђује превентивне мере заштите живота и здравља запослених.
- ✓ Обезбеђује и одобрава потребна финансијска средства за примену превентивних мера.
- ✓ Одобрава Одлуке и препоруке штаба за ванредне ситуације и омогућава њихово спровођење.

5.2. Задаци запослених

- ✓ Да се прилагоде и усвоје све организационе превентивне мере и санитарно – техничке превентивне мере, ради заштите свог здравља и здравља особа са којима су у близоком контакту.
- ✓ Да се упознају са свим превентивним мерама, општим и посебним, активно учествују у превенцији и спровођењу прописаних поступака, дају предлоге и указују на евентуалне пропусте.

Све што није регулисано овим превентивним мерама и поступцима, регулисано је Законом о јавном здрављу („Сл.гласник РС“ број 15/2016), Законом о заштити становништва од заразних болести (Сл.гласник РС број 15/2016), Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС“ број 101/2015, 91/2015 и 113/2017-др.закон), Уредбом о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 („Сл.гласник РС“ број 66/2020), Уредбама и Одлукама које су на снази за време трајања епидемије.

Измене и допуне ових превентивних мера и поступака, биће регулисане у складу са изменама и допунама закона којима је ова област регулисана.

ДОСТАВИТИ: Огласне табле Дома ученика;

Интернет страница Дома ученика.

